

บทความวิชาการ Hot Issue

(มีนาคม 2560)

พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560

สำนักวิชาการ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ <http://www.parliament.go.th>

พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560

นายอานันท์ เกียรติสารพิภพ
นิติกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานบริการวิชาการ 2 สำนักวิชาการ

เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2560 ที่ผ่านมา พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด 180 วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป¹ ซึ่งจะมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 23 สิงหาคม 2560 เป็นต้นไป พระราชบัญญัตินี้มีใช้แทนบทบัญญัติที่เกี่ยวกับพัสดุ การจัดซื้อจัดจ้าง หรือการบริหารพัสดุ ในกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ ข้อบัญญัติ และข้อกำหนดใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐที่มีอยู่เดิม ซึ่งรวมถึงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2549 พระราชบัญญัตินี้ถูกยกร่างโดยกรมบัญชีกลาง ซึ่งได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายต้นแบบของต่างประเทศเพื่อให้เป็นไปตามหลักสากล ได้แก่ The United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL) และ Government Procurement Agreement (GPA) ภายใต้องค์การการค้าโลก มาเป็นกรอบแนวคิดในการยกร่างพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ และสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในการมีส่วนร่วม เพื่อให้สามารถเข้าตรวจสอบการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานภาครัฐได้ อันจะเป็นการป้องกันปัญหาการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐได้อีกทางหนึ่ง²

เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอพระราชบัญญัติ

เหตุผลในการเสนอพระราชบัญญัตินี้ คือ เพื่อให้การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐมีกรอบการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานกลาง เพื่อให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งนำไปใช้เป็นหลักปฏิบัติ โดยมุ่งเน้นการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชนให้มากที่สุด เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม มีการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างที่คำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการใช้งานเป็นสำคัญซึ่งจะก่อให้เกิดความคุ้มค่าในการใช้จ่ายเงิน มีการวางแผนการดำเนินงานและมีการประเมินผลการปฏิบัติงานซึ่งจะทำให้การจัดซื้อจัดจ้างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งเพื่อให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล มีการส่งเสริมให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐซึ่งเป็นมาตรการหนึ่งเพื่อป้องกันปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ประกอบกับมาตรการอื่น ๆ เช่น การจัดซื้อจัดจ้าง

¹ พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560, ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฎหมาย เล่ม 134 ตอนที่ 24 ก (24 กุมภาพันธ์ 2560): 13.

² สภานิติบัญญัติแห่งชาติ, เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. (กรุงเทพฯ : สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2559). 58.

ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจะทำให้เกิดความโปร่งใสในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ อันจะเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับสาธารณชนและก่อให้เกิดผลดีกับการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐให้เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป³

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 มีสาระสำคัญ สรุปได้ดังนี้⁴

1. พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับกับหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง ได้แก่ ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ องค์การมหาชน องค์การอิสระ องค์การตามรัฐธรรมนูญ หน่วยธุรการของศาล มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ หน่วยงานสังกัดรัฐสภาหรือในกำกับของรัฐสภา หน่วยงานอิสระของรัฐ และหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ยกเว้นกรณีดังต่อไปนี้⁵

- (1) การจัดซื้อจัดจ้างของรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวกับการพาณิชย์โดยตรง
 - (2) การจัดซื้อจัดจ้างยุทธโศภณและการบริการที่เกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ โดยวิธีรัฐบาลต่อรัฐบาล หรือโดยการจัดซื้อจัดจ้างจากต่างประเทศที่กฎหมายของต่างประเทศนั้นกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น
 - (3) การจัดซื้อจัดจ้างเพื่อการวิจัยและพัฒนา เพื่อการให้บริการทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา หรือการจ้างที่ปรึกษา ทั้งนี้ ที่ไม่สามารถดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ได้
 - (4) การจัดซื้อจัดจ้างโดยใช้เงินกู้หรือเงินช่วยเหลือจากรัฐบาลต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศ สถาบันการเงินระหว่างประเทศ องค์การต่างประเทศ ทั้งในระดับรัฐบาลและมีใช้ระดับรัฐบาล มูลนิธิหรือเอกชน ต่างประเทศ ที่สัญญาหรือข้อกำหนดในการให้เงินกู้หรือเงินช่วยเหลือกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น
 - (5) การจัดซื้อจัดจ้างโดยใช้เงินกู้หรือเงินช่วยเหลือจากรัฐบาลต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศ สถาบันการเงินระหว่างประเทศ องค์การต่างประเทศ ทั้งในระดับรัฐบาลและมีใช้ระดับรัฐบาล มูลนิธิหรือเอกชน ต่างประเทศ ที่สัญญาหรือข้อกำหนดในการให้เงินกู้หรือเงินช่วยเหลือกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น โดยใช้เงินกู้หรือเงินช่วยเหลือนั้นร่วมกับเงินงบประมาณ ซึ่งจำนวนเงินกู้หรือเงินช่วยเหลือที่ใช้นั้นเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา
 - (6) การจัดซื้อจัดจ้างของสถาบันอุดมศึกษาหรือสถานพยาบาลที่เป็นหน่วยงานของรัฐโดยใช้เงินบริจาค รวมทั้งดอกผลของเงินบริจาค โดยไม่ใช้เงินบริจาค้นร่วมกับเงินงบประมาณ
- การจัดซื้อจัดจ้างตาม (1) (2) และ (3) ที่ได้รับยกเว้นมิให้นำพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา โดยประกาศดังกล่าวจะกำหนดให้

³ พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560, ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 134 ตอนที่ 24 ก (24 กุมภาพันธ์ 2560): 54.

⁴ แผนงานศูนย์วิชาการเฝ้าระวังและพัฒนาระบบยา, “ร่างพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. (ฉบับมติคณะรัฐมนตรี 1 ธันวาคม 2558),” <http://www.thaidrugwatch.org/blog/?p=1071> (สืบค้นเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2560).

⁵ พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560, มาตรา 7, ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 134 ตอนที่ 24 ก (24 กุมภาพันธ์ 2560): 16-17.

หน่วยงานของรัฐเสนอเรื่องการจัดซื้อจัดจ้างใดตาม (1) (2) หรือ (3) ต่อคณะกรรมการนโยบายเพื่ออนุมัติให้ได้รับยกเว้นเป็นรายกรณีไปก็ได้

การยกเว้นมิให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับแก่การจัดซื้อจัดจ้างใดทั้งหมดหรือแต่บางส่วนนอกเหนือจากการยกเว้นตามวรรคหนึ่ง ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกาตามข้อเสนอของคณะกรรมการนโยบาย

กรณีตามวรรคหนึ่งและวรรคสาม ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีกฎหรือระเบียบเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุตามหลักเกณฑ์และแนวทางของพระราชบัญญัตินี้ โดยอย่างน้อยต้องมีหลักการค้ำค่า โปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และตรวจสอบได้⁶

การจัดซื้อจัดจ้างตาม (6) นอกจากสถาบันอุดมศึกษาหรือสถานพยาบาลที่เป็นหน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการตามวรรคสี่แล้ว ให้สถาบันอุดมศึกษาหรือสถานพยาบาลที่เป็นหน่วยงานของรัฐนั้นรายงานผลการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการนโยบายตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

กรณีดังกล่าวให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีกฎหรือระเบียบเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุตามหลักเกณฑ์และแนวทางของพระราชบัญญัตินี้โดยอย่างน้อยต้องมีหลักการในเรื่องของความค้ำค่า โปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลและตรวจสอบได้ นอกเหนือจากนี้ การดำเนินใดที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางพระราชบัญญัตินี้ได้ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกาตามข้อเสนอของคณะกรรมการกำหนดนโยบาย

2. ระเบียบที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับกับหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง เว้นแต่รัฐวิสาหกิจใดจะจัดให้มีระเบียบขึ้นใช้เองก็ให้กระทำได้ โดยต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายก่อนและให้ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา⁷

3. กำหนดให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง โดยการจัดทำข้อตกลงคุณธรรมตามโครงการความร่วมมือป้องกันทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ซึ่งเป็นการทำข้อตกลงร่วมกันระหว่างหน่วยงานของรัฐเจ้าของโครงการและผู้เข้ายื่นข้อเสนอ โดยทั้งสองฝ่ายต้องตกลงกันว่าจะไม่กระทำการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง โดยการจัดให้มีผู้สังเกตการณ์ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ที่จำเป็นต่อโครงการจัดซื้อจัดจ้างนั้น ๆ เข้าร่วมสังเกตการณ์ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง โดยผู้สังเกตการณ์ต้องมีความเป็นกลางและไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในโครงการจัดซื้อจัดจ้างนั้น⁸

⁶ พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560, มาตรา 8, ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 134 ตอนที่ 24 ก (24 กุมภาพันธ์ 2560): 17-18.

⁷ พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560, มาตรา 6, ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 134 ตอนที่ 24 ก (24 กุมภาพันธ์ 2560): 16.

⁸ พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560, มาตรา 16 และมาตรา 18, ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 134 ตอนที่ 24 ก (24 กุมภาพันธ์ 2560): 19-20.

4. กำหนดคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ไว้ 5 คณะ ได้แก่ คณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ คณะกรรมการกำกับราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ คณะกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริต (ค.ป.ท.) และคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และข้อร้องเรียน มีปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธาน มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์และข้อร้องเรียน และอื่น ๆ⁹

5. กำหนดให้มีกระบวนการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลางมากยิ่งขึ้น ตั้งแต่ขั้นตอนการเปิดเผยแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี การประกาศเผยแพร่ราคากลางในการจัดซื้อจัดจ้าง การจัดทำประกาศเชิญชวน การกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาข้อเสนอ การประกาศผลผู้ชนะการเสนอราคา การประกาศยกเลิกการจัดซื้อจัดจ้าง และการทำสัญญาและแก้ไขสัญญา ซึ่งกระบวนการดังกล่าวจะเป็นการสร้างเชื่อมั่นต่อสาธารณชนในการเข้ามาตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐได้อย่างเต็มรูปแบบ¹⁰

6. กำหนดเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประกอบการ โดยให้พิจารณาถึงความสามารถในการปฏิบัติงานให้แล้วเสร็จตามสัญญาของคู่สัญญาเป็นสำคัญ ทั้งนี้ ผลการประเมินให้เป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาคัดเลือกคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้ายื่นข้อเสนอ หรือเข้าทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐ โดยผู้ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด จะถูกระงับการยื่นข้อเสนอหรือทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐไว้ชั่วคราว จนกว่าจะมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันมิให้ผู้ประกอบการที่ไม่มีความพร้อมในการทำงานได้เข้าทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐ และยังเป็นการป้องกันมิให้เกิดความเสียหายกับหน่วยงานของรัฐ กรณีที่ผู้ประกอบการไม่มีความพร้อมในการทำงานอันอาจทำให้ไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาให้แล้วเสร็จและนำไปสู่การลงโทษให้เป็นผู้ทำงานต่อไปในภายหลัง¹¹

7. กำหนดให้มีกระบวนการร้องเรียนและอุทธรณ์ กรณีที่พบว่าหน่วยงานของรัฐมิได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ ให้ร้องเรียนต่อหน่วยงานผู้จัดซื้อจัดจ้างโดยตรง และเมื่อหน่วยงานผู้จัดซื้อจัดจ้างมีคำวินิจฉัยแล้ว หากผู้ร้องเรียนไม่พอใจผลการวินิจฉัยก็สามารถอุทธรณ์ต่อไปยังคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ได้อีก¹²

⁹ พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560, มาตรา 20, มาตรา 27, มาตรา 32 และ มาตรา 37, ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 134 ตอนที่ 24 ก (24 กุมภาพันธ์ 2560): 20, 23, 24 และ 26.

¹⁰ พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560, มาตรา 11, มาตรา 62-63, มาตรา 65-67 และมาตรา 98, ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 134 ตอนที่ 24 ก (24 กุมภาพันธ์ 2560): 18, 33-36 และ 43.

¹¹ พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560, มาตรา 106-107, ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 134 ตอนที่ 24 ก (24 กุมภาพันธ์ 2560): 45-46.

¹² พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560, มาตรา 114, ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 134 ตอนที่ 24 ก (24 กุมภาพันธ์ 2560): 47.

8. กำหนดเรื่องบทลงโทษ กรณีที่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ โดยมีขอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ โดยทุจริต ต้องระวางโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับการกระทำความผิดนั้น และหากการกระทำความผิดนั้น เกิดจากการสั่งการหรือไม่สั่งการของผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการหรือไม่สั่งการของผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการในเรื่องนั้น ผู้มีอำนาจหน้าที่นั้นต้องรับโทษเป็นสองเท่าของความผิดที่กำหนดไว้¹³

ข้อดีของพระราชบัญญัติฉบับนี้

เนื่องจากในปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมาตรฐานกลางมาใช้บังคับกับหน่วยงานของรัฐ ทำให้การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมถึงวิธีปฏิบัติของระเบียบที่บังคับใช้ในหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ มีความแตกต่างกัน อันนำมาเป็นช่องทางหนึ่งที่ทำให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชันในภาครัฐ เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างสูงมาก อีกทั้ง ไม่มีระบบการรวมศูนย์ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างและการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชน ทำให้ยากต่อการตรวจสอบ และการลงโทษผู้กระทำผิดก็ไม่มีมาตรการที่เด็ดขาดและเข้มงวด รัฐบาลจึงถือเป็นวาระสำคัญเร่งด่วนของชาติ ที่จะต้องมีการปฏิรูปกฎหมายเพื่อให้ครอบคลุมการป้องกันการทุจริต เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง และส่งเสริมให้องค์การภาคเอกชนและประชาชนทั่วไปมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ด้วยเหตุผลดังกล่าว พระราชบัญญัติจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 จึงมีความสำคัญต่อภาครัฐ ดังต่อไปนี้¹⁴

1. ช่วยให้การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ โดยพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้มีการกำหนดกรอบการปฏิบัติงานอย่างกว้าง ๆ เพื่อใช้เป็นมาตรฐานกลาง สำหรับใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง ซึ่งจะทำให้การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐเป็นมาตรฐานเดียวกัน

2. การจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปด้วยความโปร่งใส คุ้มค่า มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และสามารถตรวจสอบได้ อันจะทำให้สามารถประหยัดงบประมาณของประเทศในการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ รวมถึงสามารถนำงบประมาณที่เหลือไปใช้ในการพัฒนาประเทศเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนมากยิ่งขึ้น และประชาชนซึ่งเป็นผู้ประกอบการเกิดความสะดวกและสามารถแข่งขันได้อย่างเป็นธรรมยิ่งขึ้น

3. เปิดโอกาสให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมตรวจสอบความถูกต้องในการจัดซื้อจัดจ้าง

4. ได้มีการกำหนดโทษสำหรับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติฉบับนี้

5. ช่วยป้องกันปัญหาทุจริตคอร์รัปชันในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ เนื่องจากมีการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ ย่อมทำให้การทุจริตกระทำได้ยากขึ้น

¹³ พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560, มาตรา 120, ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 134 ตอนที่ 24 ก (24 กุมภาพันธ์ 2560): 49.

¹⁴ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, “บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ 562/2559),” <http://dl.parliament.go.th/backoffice/viewer/viewer.php> (สืบค้นเมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2560).

บทสรุปและข้อเสนอแนะของผู้ศึกษา

พระราชบัญญัติจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 มีผลดีในแง่ของการช่วยให้การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ โดยมีการกำหนดมาตรฐานกลางสำหรับใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปด้วยความโปร่งใส คุ่มค่า มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และสามารถตรวจสอบได้ อันจะทำให้สามารถประหยัดงบประมาณของประเทศในการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ และสามารถนำเงินงบประมาณที่เหลือไปใช้ในการพัฒนาประเทศ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนมากยิ่งขึ้น และประชาชนซึ่งเป็นผู้ประกอบการเกิดความสะดวกและสามารถแข่งขันได้อย่างเป็นธรรมยิ่งขึ้นในการปฏิบัติตามมาตรฐานกลางตามพระราชบัญญัตินี้ การที่พระราชบัญญัติฉบับนี้เปิดโอกาสให้ภาคประชาชนได้มีส่วนร่วมตรวจสอบความถูกต้องในการจัดซื้อจัดจ้าง และมีการกำหนดโทษสำหรับผู้กระทำความผิด รวมทั้งมีการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ ถือเป็นการป้องกันการทุจริตได้อีกทางหนึ่ง

อย่างไรก็ตาม ผู้ศึกษาเห็นว่า สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการจัดซื้อจัดจ้างไม่ใช่แค่เรื่องราคาเพียงอย่างเดียว แต่เป็นเรื่องปัญหาของคุณภาพ การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ หากกำหนดคุณภาพหรือเทคนิคของพัสดุตามประเทศที่มีมาตรฐานการผลิตหรือมีเทคโนโลยีการผลิตที่สูงมาก อาจส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมภายในประเทศเอง เนื่องจากไม่สามารถจำหน่ายได้ หรือหากจะทำให้มีคุณภาพที่เทียบเท่าจะต้องลงทุนที่สูงกว่า นอกจากนี้ การจัดเก็บข้อมูลสถิติด้านการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐของประเทศไทยให้มีมาตรฐานเดียวทั่วประเทศ และครอบคลุมการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานราชการทั้งส่วนกลาง ส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และองค์กรอิสระ เพื่อใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบายที่เหมาะสมยังคงมีปัญหา และยังไม่มียุทธศาสตร์การติดตามตรวจสอบผลการปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานภาครัฐว่าได้ดำเนินการในขั้นตอนต่าง ๆ ตามกฎระเบียบหรือไม่อย่างไร เช่น ไม่มีกลไกในการติดตามการประกาศข่าวประกวดราคา และการเปิดเผยผลการประกวดราคา สุดท้าย หน่วยงานรัฐจำนวนมากโดยเฉพาะในระดับท้องถิ่นยังไม่มีความพร้อมด้านบุคลากรที่รับผิดชอบด้านการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ จึงจำเป็นต้องมีการยกระดับบุคลากรให้มีความรู้ด้านวิชาชีพ มีประมวลจริยธรรม ตลอดจนหน่วยงานจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐขนาดเล็กยังขาดความสามารถในการตรวจสอบภายในองค์กรที่มีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

- พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560, ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 134 ตอนที่ 24 ก (24 กุมภาพันธ์ 2560): 13.
- แผนงานศูนย์วิชาการเฝ้าระวังและพัฒนาระบบยา. “ร่างพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. (ฉบับมติคณะรัฐมนตรี 1 ธันวาคม 2558).” <http://www.thaidrugwatch.org/blog/?p=1071> (สืบค้นเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2560).
- โรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง. “สรุปสาระสำคัญ พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560.” <http://www.thaitobacco.or.th/th/2017/03/0012209.html> (สืบค้นเมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2560).
- สภานิติบัญญัติแห่งชาติ. เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. กรุงเทพฯ : สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2559).
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. “บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ 562/2559).” <http://dl.parliament.go.th/backoffice/viewer/viewer.php> (สืบค้นเมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2560).

ภาคผนวก

สรุปสาระสำคัญ
พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

ที่	ประเด็น	สรุปเนื้อหา	มาตรา
๑	วันใช้บังคับ	เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐) มีผลใช้บังคับ วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป	๒
๒	การยกเลิก	ให้ยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับพัสดุ การจัดซื้อจัดจ้าง หรือการบริหารพัสดุ ในกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ ข้อบัญญัติ และข้อกำหนดใดๆ ของหน่วยงานของรัฐที่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้	๓
๓	พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับกับ	ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ องค์การมหาชน องค์การอิสระ องค์การตามรัฐธรรมนูญ หน่วยธุรการของศาล มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ หน่วยงานสังกัดรัฐสภาหรือในกำกับของรัฐสภา หน่วยงานอิสระของรัฐ และหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง	๔
๔	ผู้รักษาการ	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้	๕
๕	ข้อยกเว้นไม่ต้องใช้ระเบียบของกระทรวงการคลัง	เพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เกิดความยืดหยุ่นและมีความคล่องตัว หากหน่วยงานของรัฐนั้น ประสงค์จะจัดให้มีระเบียบ ข้อบังคับ หรือข้อบัญญัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุนั้นใช้เอง ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ก็ให้กระทำได้ โดยต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุตามแนวทางของพระราชบัญญัตินี้ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือข้อบัญญัติดังกล่าวต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบาย และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา	๖
๖	หลักการตามพระราชบัญญัติ	การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐต้องก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานของรัฐและต้องสอดคล้องกับหลักการ ดังต่อไปนี้ (๑) คุ่มค่า (๒) โปร่งใส (๓) มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (๔) ตรวจสอบได้	๘

ที่	ประเด็น	สรุปเนื้อหา	มาตรา
๗	การมีส่วนร่วมของประชาชนและ ข้อตกลงคุณธรรมตามโครงการความ ร่วมมือป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อ จัดจ้างภาครัฐ	เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการ สังเกตการณ์ตั้งแต่การจัดทำร่าง TOR จนถึงสิ้นสุดโครงการ รวมทั้งให้หน่วยงานเจ้าของโครงการ ผู้เสนอราคา และ ผู้สังเกตการณ์ จัดทำบันทึกข้อตกลงคุณธรรม ตามข้อกำหนด ของคณะกรรมการ คปท.	๑๖, ๑๘
๘	คณะกรรมการตามพระราชบัญญัติ	มี ๕ คณะ ประกอบด้วย (๑) คณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการ บริหารพัสดุภาครัฐ มีอำนาจกำหนดนโยบาย กฎ ระเบียบ (อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง) (๒) คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและ การบริหารพัสดุภาครัฐ มีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหา ข้อหาหรือเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. กฎกระทรวง หรือ ระเบียบที่ออกตามความใน พ.ร.บ. นี้ (ผู้แทนกรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่น เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง) (๓) คณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียน ผู้ประกอบการ มีอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์และ วิธีการกำหนดราคากลาง (๔) คณะกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริต(ค.ป.ท.) มีอำนาจในการกำหนดแนวทางการทำข้อตกลงคุณธรรม (๕) คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และข้อร้องเรียน มีอำนาจในการพิจารณาข้อร้องเรียน พิจารณาอุทธรณ์ (ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง)	๒๐, ๒๗, ๓๒, ๓๗,
๙	เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการ จัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ	กรมบัญชีกลางมีหน้าที่ในการจัดให้มีหลักสูตรการ ฝึกอบรม เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้และ ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหาร พัสดุภาครัฐ ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งผ่านการฝึกอบรมและได้รับแต่งตั้งให้ ดำรงตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างหรือ การบริหารพัสดุมีสิทธิได้รับเงินเพิ่มหรือเงินอื่นทำนอง เดียวกัน	๔๙
๑๐	การขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ	ผู้ประกอบการงานก่อสร้างที่จะเข้าเป็นผู้ยื่นข้อเสนอต่อ หน่วยงานของรัฐ ต้องขึ้นทะเบียนกับกรมบัญชีกลาง	๕๑
๑๑	วิธีจัดซื้อจัดจ้าง	การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุอาจกระทำได้โดยวิธี ดังต่อไปนี้ (๑) วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป (๒) วิธีคัดเลือก (๓) วิธีเฉพาะเจาะจง	๕๕, ๕๖

ที่	ประเด็น	สรุปเนื้อหา	มาตรา
		• การจัดซื้อจัดจ้างให้ใช้วิธีประกาศเชิญชวนก่อน เว้นแต่ - ประกาศแล้ว ไม่มีผู้ยื่นข้อเสนอ - เป็นพัสดุที่มีคุณลักษณะเฉพาะเป็นพิเศษ หรือซับซ้อน - จำเป็น เร่งด่วน - มีข้อจำกัดด้านเทคนิค ต้องระบุยี่ห้อ - ต้องซื้อจากต่างประเทศ - พัสดุลับ - งานจ้างซ่อม - กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง • การจัดซื้อจัดจ้างให้ใช้วิธีเฉพาะเจาะจง ได้ ดังนี้ - ใช้วิธีประกาศเชิญชวนและวิธีคัดเลือกแล้ว แต่ไม่มีผู้ยื่นข้อเสนอ/ไม่มีผู้ได้รับการคัดเลือก - จัดซื้อจัดจ้างในวงเงินที่ไม่เกินวงเงินที่กำหนดในกฎกระทรวง - มีคุณสมบัติโดยตรงรายเดียว - ถูกเงิน อุบัติเหตุ ภัยธรรมชาติ - จัดซื้อจัดจ้างเพิ่มเติมเพื่อความสมบูรณ์หรือต่อเนื่อง - เป็นพัสดุที่ขายทอดตลาด - ซื้อที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง เฉพาะแห่ง - กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง	
๑๒	คำตอบแทนผู้รับผิดชอบการจัดซื้อจัดจ้าง	ในการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุแต่ละครั้งให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการจัดซื้อจัดจ้างนั้น ซึ่งจะกระทำโดยคณะกรรมการการจัดซื้อจัดจ้าง หรือเจ้าหน้าที่คนใดคนหนึ่งก็ได้ คำตอบแทนผู้รับผิดชอบการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามที่กระทรวงการคลังกำหนด	๖๑
๑๓	หลักการพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอ	หลักการพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอตาม “วิธีประกาศเชิญชวน” หรือ “วิธีการคัดเลือก” ต้องคำนึงถึง ราคา + เกณฑ์ ดังนี้ (๑) ต้นทุนตลอดอายุการใช้งาน (๒) มาตรฐานสินค้า/บริการ (๓) บริการหลังการขาย (๔) เป็นพัสดุที่รัฐต้องการสนับสนุน (ตามกฎกระทรวง) (๕) การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประกอบการ (กรมบัญชีกลางจัดทำผลการประเมิน) (๖) ข้อเสนอด้านเทคนิค/ข้อเสนออื่น (๗) เกณฑ์อื่นตามกฎกระทรวง	๖๕

ที่	ประเด็น	สรุปเนื้อหา	มาตรา
๑๔	งานจ้างที่ปรึกษา	มีทั้งหมด ๓ วิธี (เลือกใช้วิธีใดวิธีหนึ่ง) (๑) วิธีประกาศเชิญชวน (ที่ปรึกษาทั่วไป)+(งานไม่ซับซ้อน) (๒) วิธีคัดเลือก (เชิญชวนโดยกำหนดคุณสมบัติเฉพาะ ๓ รายขึ้นไป (๓) วิธีเฉพาะเจาะจง (เชิญชวนโดยกำหนดคุณสมบัติเฉพาะรายหนึ่งรายใด) คือ วิธีตกลง (เดิม)	๖๙
๑๕	การจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง *ผู้รับจ้างออกแบบและควบคุมงานสามารถเป็นรายเดียวกันได้*	มีทั้งหมด ๔ วิธี (อาจกระทำได้โดยวิธีใดวิธีหนึ่ง) (๑) วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป (ใช้กับงานไม่ซับซ้อน) (๒) วิธีคัดเลือก - เคยประกาศเชิญชวนแล้ว ไม่มีผู้ยื่นข้อเสนอ - มีลักษณะซับซ้อน - เป็นงานที่ต้องออกแบบหรือใช้ความคิด (๓) วิธีเฉพาะเจาะจง (เลือกจ้างรายใดรายหนึ่งที่เคยทราบผลงาน แล้ว) - ทำประกาศเชิญชวน หรือผ่านวิธีการคัดเลือกแล้วไม่มีผู้ยื่นฯ หรือ ผ่านการคัดเลือก - งานจ้างที่วงเงินไม่เกินที่กำหนดในกฎกระทรวง - แรงดัน/ด้านความมั่นคงของชาติ - จำเป็นต้องใช้รายเดิมทำต่อจากงานที่ทำไว้แล้ว (๔) วิธีประกวดแบบ (เพื่อออกแบบก่อสร้างที่มีลักษณะพิเศษ ด้าน ศิลปกรรมหรือสถาปัตยกรรมของชาติ)	๗๙
๑๖	การทำสัญญา	ต้องทำสัญญาตามแบบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด เว้นแต่ - เห็นว่าข้อสัญญาอาจเสียเปรียบ ต้องการแก้ไข ต้องส่งอัยการเห็นชอบ - กรณีไม่อาจทำสัญญาตามแบบที่กำหนด จำเป็นต้องร่างใหม่ ต้องส่ง อัยการเห็นชอบ - กรณีทำสัญญาภาษาอังกฤษ ให้ทำสรุปสาระสำคัญเป็นภาษาไทย ด้วยตามหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการนโยบายกำหนด - กรณีไม่ทำสัญญาตามแบบ ต้องส่งอัยการพิจารณาภายหลัง หากอัยการเห็นชอบถือว่าสมบูรณ์ แต่หากไม่เห็นชอบต้องให้แก้ไขข้อสัญญาตามความเห็นอัยการ ทั้งนี้ สัญญาที่มีการแก้ไขหากคู่สัญญาไม่ ยอมลงนาม ให้ถือว่าโมฆะ ซึ่งผลที่ตกเป็นโมฆะนั้นหากมีความเสียหายจะต้องมีผู้รับผิดชอบ - สามารถทำเป็นข้อตกลงแทนการทำสัญญาได้ตามเงื่อนไขที่กำหนดในมาตรา ๙๖ - เมื่อลงนามในสัญญาแล้วจะแก้ไขไม่ได้ เว้นแต่ ผู้มีอำนาจอนุมัติให้แก้ไขได้ ตามเงื่อนไขที่กำหนดในมาตรา ๙๗	๙๓, ๙๖, ๙๗, ๙๘

ที่	ประเด็น	สรุปเนื้อหา	มาตรา
		- ต้องประกาศเผยแพร่สาระสำคัญของสัญญาหรือข้อตกลงที่ลงนามแล้ว ในระบบของกรมบัญชีกลาง ตามวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด	
๑๗	การบริหารสัญญาและตรวจรับพัสดุ	กำหนดให้คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ รับผิดชอบการบริหารสัญญา หรือข้อตกลงและการตรวจรับพัสดุ (มีคณะเดียวทำหน้าที่ทั้งซื้อ จ้าง จ้างที่ปรึกษา จ้างออกแบบและควบคุมงาน)	๑๐๐
๑๘	การงด ลดค่าปรับ หรือการขยายระยะเวลา	มี ๔ กรณี ดังนี้ (๑) เหตุเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐ (๒) เหตุสุดวิสัย (๓) เหตุเกิดจากพฤติการณ์อันหนึ่งอันใดที่คู่สัญญาไม่ต้องรับผิดตามกฎหมาย (๔) เหตุอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง	๑๐๒
๑๙	การบอกเลิกสัญญา	มี ๔ กรณี ดังนี้ (๑) เหตุตามที่กฎหมายกำหนด (๒) เหตุอันเชื่อได้ว่าคู่สัญญาไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาได้ (๓) เหตุอื่นตามที่กำหนดไว้ในพ.ร.บ.นี้ หรือในสัญญา/ข้อตกลง (๔) เหตุอื่นตามระเบียบที่ ร.ม.ว. กำหนด	๑๐๓
๒๐	การทำงาน	มี ๖ กรณี ดังนี้ (๑) ได้รับการคัดเลือกแล้วไม่ยอมไปทำสัญญาภายในเวลาที่กำหนด (๒) คู่สัญญา/ผู้รับจ้างช่วง ไม่ปฏิบัติตามสัญญา (๓) ผู้ยื่นข้อเสนอ/คู่สัญญา กระทำการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม หรือไม่สุจริต (๔) ผลการปฏิบัติงานหรือการให้บริการงานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้างมีข้อบกพร่อง ผิดพลาดหรือก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง (๕) ผู้ให้บริการงานจ้างออกแบบและควบคุมงานก่อสร้างมีส่วนได้เสียกับผู้ประกอบการก่อสร้างในงานเดียวกัน (๖) การกระทำอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง	๑๐๔

ที่	ประเด็น	สรุปเนื้อหา	มาตรา
๒๑	การอุทธรณ์	ผู้ซึ่งได้ยื่นข้อเสนอเพื่อทำการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุกับหน่วยงานของรัฐ มีสิทธิอุทธรณ์ เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ ในกรณีที่เห็นว่าหน่วยงานของรัฐมิได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด เป็นเหตุให้ตนไม่ได้รับการประกาศผลเป็นผู้ชนะหรือไม่ได้รับการคัดเลือกเป็นคู่สัญญา	๑๑๔
๒๒	บทกำหนดโทษ	ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่หรือเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อ จัดจ้างหรือการบริหารพัสดุ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ผู้ใดเป็นผู้ใช้หรือผู้สนับสนุนในการกระทำความผิด ผู้นั้นต้องระวางโทษเท่ากับผู้กระทำความผิด	๑๒๐